

Příběh posledního šumavského medvěda

Z PODSBÍRKY MYSLIVOST

Málokdo ví, že posledním medvědem uloveným v Čechách byla ve skutečnosti medvědice. Důvody pro její zastřelení nejsou zcela jednoznačné. Příkaz k ulovení sedmnáctileté medvědí samice vydal Jan Adolf II. Schwarzenberg, tehdejší majitel hlubockého panství, zámku Ohrada i přilehlých lesů. A to i přes výhradu, že: „By nebylo milé, kdyby všichni medvědi byli postřeleni a jejich rod v tamních lesích vyhuben byl.“

Tak či onak, při stáří medvědice (medvědi se v průměru dožívají dvaceti až pětadvaceti let) hrozilo, že pojde nebo ji někdo upytlačí a knížecí sbírka tak přijde o vzácnou trofej. Na lov se tedy tenkrát, 11. listopadu 1856, vypravilo 27 lovců. První pokus o skolení medvědice skončil nezdarem. Medvědice prorazila řetěz střelců a unikla.

Napodruhé, o pouhé tři dny později, se proto na lov vypravilo 46 střelců a 75 honců. Jak vyplývá z líčení jednoho z účastníků honu, počasí jim nikterak nepřálo. „Počasí během tohoto lovu bylo strašlivé, bouře bičovala poleším hrozně, rachot vyvrácených a částečně zlomených stromů byl k neposlouchání, sníh se sypal v proudech a přinášel takovou tmou, že nebylo na deset kroků vidět.“

Tentokrát se však medvědice skolit podařilo. Stalo se tak blízko potoka Hučina, u obce Jelení vrchy. Dva střelci nejdřív utekli, medvědice složil až třetí, lesní strážce Johann Jungwirth. Druhou ranou na komoru. Od té doby se mu v okolí začalo říkat Bärenhanzl. Medvědice byla s velkou slávou převezena na zámek Hluboká, kde se za účasti mnoha šlechticů konala slavnost s loučemi a loveckou kapelou.

Čtvrtý den po ulovení byla medvědice předána Václavu Špatnému, knížecímu bažantníkovi a prvnímu kustodu schwarzenberského muzea na loveckém zámku Ohrada, k vycpání a umístění do zoologického kabinetu. K vidění je dodnes, jen v 60. letech minulého století byla srst medvědice přebarvena, takže v současnosti má jakýsi „přeliv“, díky němuž vypadá zachovalé i na svých více než 160 let.

Zda se opravdu jedná o posledního českého medvěda, nelze potvrdit, neboť medvědi tenkrát, v polovině 19. století, svobodně putovali přes hranice tam a nazpátek. Ještě v roce 1889 prý jeden vimperský tiskař koupil kůži medvěda upytlačeného poblíž Včelné. To však nic nemění na postavení „poslední šumavské medvědice“ coby kulturního sbírkového předmětu ohradské expozice.

Podsbírka Myslivost je nejrozsáhlejší podsbírkou muzea lesnictví, myslivosti a rybářství. Nejstarší jádro tvoří původní ohradský fond, jehož vznik se datuje do roku 1842 a který obsahoval dermoplastické preparáty zvířat. Ambicí správců muzea bylo zmapovat ve sbírce středoevropskou faunu, nikoli jen lovnou zvěř. Sbíрку doplňují lovecké trofeje, zbraně a rarity pocházející ze schwarzenberských panství, například poslední český medvěd (1856), poslední český vlk (1874), parohový nábytek a také obrazy malíře a ilustrátora Zdeňka Buriana.

73 | Poslední šumavský medvěd – je vystaven na zámku Ohrada, a to včetně zbraně, kterou byl zastřelen. Vlastně byla zastřelena

74 | Prsty s drápy – drápáním si medvědi značí stromy, nejčastěji jehličnany, a to až do výšky dvou metrů

